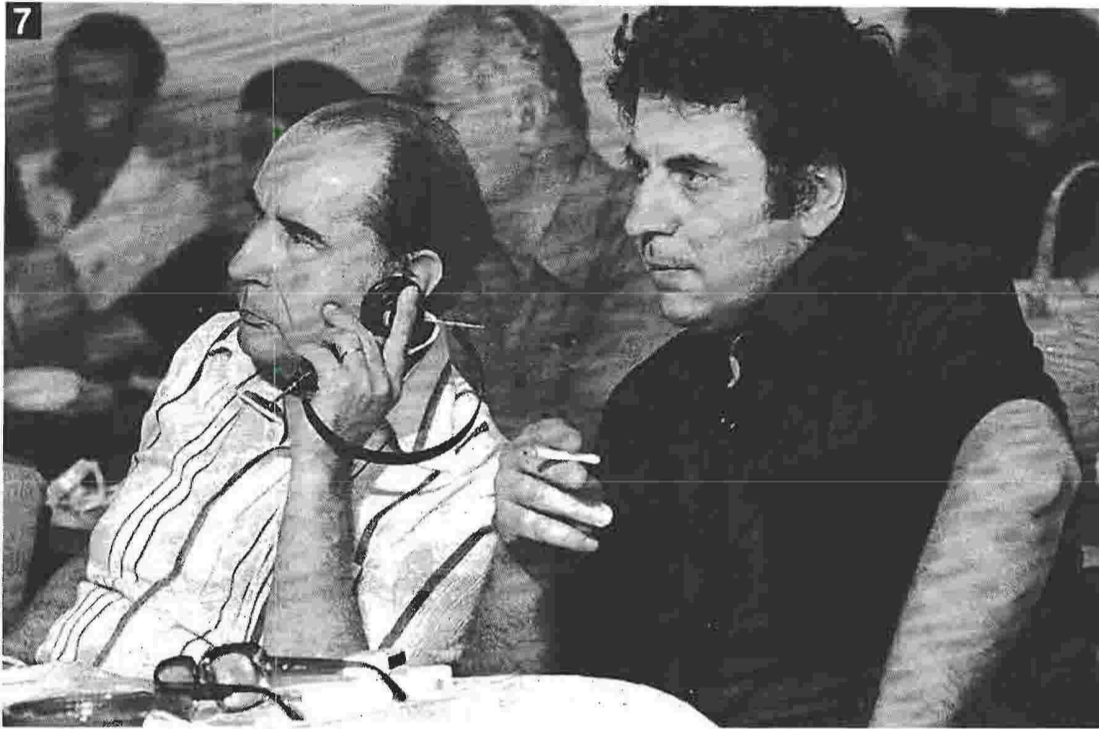

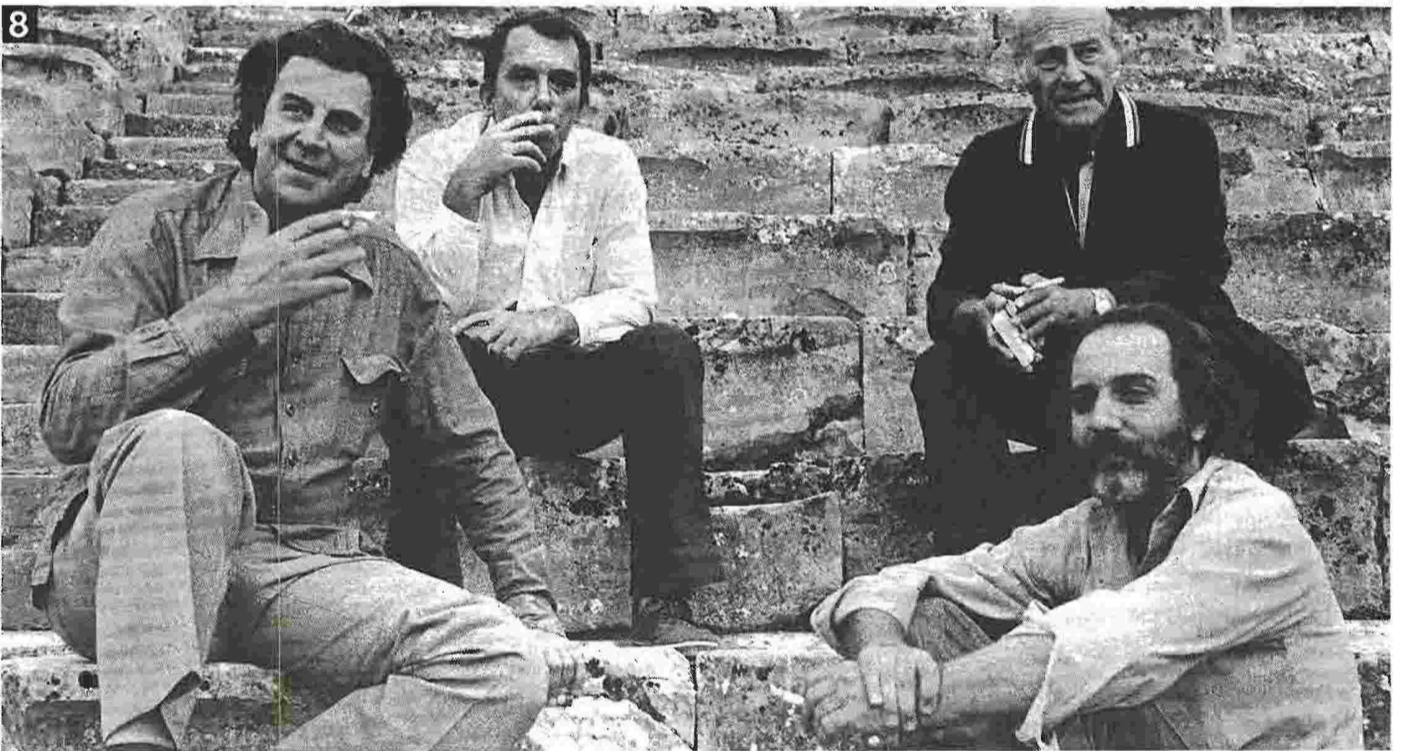
Βάρδια μου ήταν κάθε Τετάρτη πρωί, οπότε ξυπνούσα μια ώρα πριν απ' τους άλλους και φώναζα "Σύντροφοι, με περιμένει ένα μεγάλο καθήκον. Πηγαίνω να πλύνω τα πιάτα, πιστός στη διδασκαλία του Μαρξ, του Ενγκελς, του Λένιν και του Στάλιν. Σας υπόσχομαι ότι θα επιτελέσω πιστά την αποστολή μου". Αυτοί, που ήθελαν να κοιμηθούν, μου φώναζαν "Σκάσε ρε!". Και στην αυτοκριτική που κάναμε μια φορά την εβδομάδα, με βάζουν κάτω και μου λένε "Γιατί μας ξυπνάς κάθε φορά που πρέπει να πλύνεις τα πιάτα;". Κι εγώ απαντούσα ότι είμαι ενθουσιασμένος που πάω να κάνω το καθήκον μου. Αλλιώςτε μπορείς να πλύνεις πιάτα αν δεν έχεις μελετήσει Μαρξ; Και φυσικά, συχνά με απαλλάσσανε. Και μου αναθέτανε να καθαρίζω φακέδες. Ο κοινός κίνδυνος μας συναδέλφωνε πάρα πολύ. Ήταν μεγάλη η αγάπη που μας ένωνε. Στην Ικαρία είχα πάθει πλευριτίδα και οι συγκρατούμενοί μου στον θάλαμο ήταν από πάνω μου σαν μάνες. Νύχτα μέρα για να με κάνουνε καλά. Και όλοι οι άλλοι, ήταν γύρω στους 400 στα δύο χωριά, όταν κάποιος ήταν άρρωστος βαριά κάθονταν όλοι στην πλατεία ανήσυχτοι και περίμεναν τα νέα. Αυτή η αλληλεγγύη, αυτή η φιλία αντικαθιστούσε όλα τ' άλλα. Σε προστάτευε και σου έδινε μία βαθύτερη ανθρωπίνη χαρά, γιατί ήταν κάτι το οποίο δεν είχε ρίζες ούτε οικογενειακές ούτε ερωτικές, ήταν καθαρή φιλία με ρίζες ιδεολογικές. Ήταν πάρα πολύ ωραίο. Κι έτσι μπορώ να πω ότι οι χειρότερες στιγμές μου ήταν ευτυχισμένες».

«Σχεδιάζαμε το μέλλον, περιμέναμε να μας σκοτώσουν»

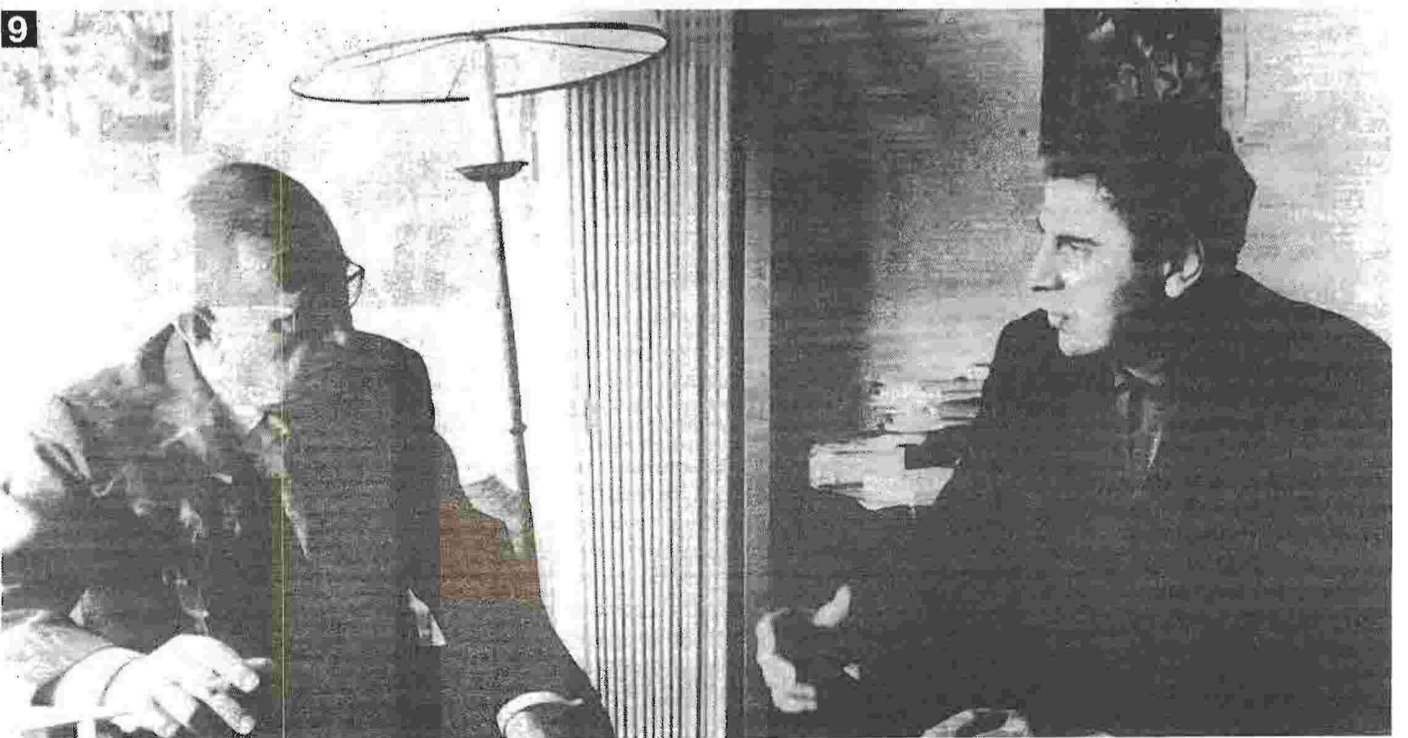
Ο Μίκης Θεοδωράκης θυμάται και πως τον έλεγαν προδότη, όταν προκειμένου να φύγει η χούφτα έφερε στο τραπέζι την πρόταση για λύση Καραμανλή:
 «Την πρώτη μου ιδέα, τη λύση Καραμανλή, την πέτυχα με μεγάλες προσωπικές απώλειες. Αμέσως μετά προτείνω την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας μ' ένα πρόγραμμα οκταετής. Κυκλοφόρησε και σε βιβλίο.
 Όταν το είχα ακόμα στα σχέδια, το έστειλα στους ηγέτες όλων των κομμάτων της εποχής εκείνης. Κανείς δεν μου απάντησε. Μια μέρα, ενώ είμαι σε στούντο και ηχογραφώ τις "Μπαλάντες", με ειδοποιούν "Κάποιος σε ζητά επειγόντως στο τηλέφωνο". Ήταν ο Καραμανλής, πρωθυπουργός τότε. Μου λέει: "Διάβασα το σχέδιό σου. Συμφωνώ απόλυτα. Όμως πού είναι οι άλλοι;". Καταλαβαίνει κανείς πόσο μπροστά ήταν αυτός ο άνθρωπος. Το σχήμα θα ήταν το εξής: Πρωθυπουργός ο Καραμανλής. Τρεις αντιπρόεδροι: Μαύρος, Παπανδρέου, Ηλιού. Και υπουργοί από διάφορες πολιτικές παρατάξεις. Και διερωτώμαι, τι τους υποχρέωσε να μη συζητήσουν καν με τον Καραμανλή: Συμφωνούμε για την Τουρκία; Να αναπτύξουμε σχέσεις φιλίας; Συμφωνούμε. Συμφωνούμε σε γενικές γραμμές για την οικονομία; Συμφωνούμε. Για την αγροτική οικονομία, τη Βιομηχανία, την κοινωνική δικαιοσύνη; Ποιος διαφωνεί; Είναι δυνατόν να λέμε ότι οι δεξιοί είναι εναντίον του λαού και οι αριστεροί οι μόνοι σύμμαχοί του; Τους δεξιούς δηλαδή ποιοι τους ψηφίζουν; Τα οράματα... Μας ρωτάνε πολλοί γιατί καθίσαμε στη Μακρόνησο. Γι' αυτά τα οράματα υπομείναμε τόσες κακουχίες. Σχεδιάζαμε το μέλλον. Αυτό κάναμε. Τι νομίζουν ότι κάναμε; Και περιμέναμε να μας σκοτώσουν. Αυτή ήταν η Αριστερά, που μιλάνε κάποιοι για τον Στάλιν. Τι σχέση είχαμε εμείς μ' αυτά τα πράγματα; Γιατί παλεύαμε εμείς; Παλεύαμε για όλα αυτά που δεν είχαν γίνει. Εκείνη την εποχή με τον Καραμανλή μπορούσε να ξεκινήσει κάτι τέτοιο. Αλλά ο καθένας κοίταζε την πάρτη του».

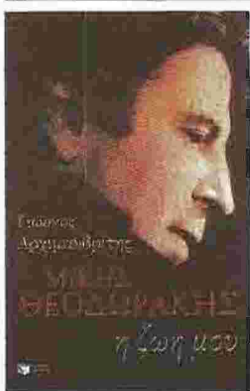
7. Με τον Φρανσουά Μπεράν στο Κολυμπάρι Χαγίων τον Αύγουστο του 1977

8. Στην Επίδαυρο με τον Οδυσσέα Ελύτη, τον Διονύση και τον Βασίλη Φωτόπουλο, τον Αύγουστο του 1979

9. Με τον Ζαν Πολ Σαρτρ στο Παρίσι το 1964, με αφορμή τα επεισόδια κατά των Λαμπράκηδων στην Ελλάδα

info

Τη Δευτέρα 19 Δεκεμβρίου στις 19.00 το βιβλίο θα παρουσιαστεί στο Floral (Θεμιστοκλήους 80). Ο Γιώργος Αρχιμανδρίτης θα συζητήσει με τον Χρήστο Χωμενίδη ενώ τραγούδια του Μίκη Θεοδωράκη θα ερμηνεύσουν οι Nalyssa Green και Leon (Λέων Βερέμης)